

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань підслідності (реєстр. № 5720-1 від 10 лютого 2017 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 22 березня 2017 року (протокол № 57) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань підслідності (реєстр. № 5720-1 від 10 лютого 2017 року) (далі – Законопроект), поданий народними депутатами України Сотник О.С. та іншими.

Згідно із пояснювальною запискою метою Законопроекту є недопущення розширення повноважень органів Державної кримінально-виконавчої служби України шляхом виключення органів Державної кримінально-виконавчої служби України із переліку органів досудового розслідування.

Для досягнення зазначеної мети пропонується внести відповідні зміни до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».

Прийняття вказаного Законопроекту, за твердженням авторів, дозволить не допустити невинного розширення повноважень органів Державної кримінально-виконавчої служби України в частині розслідування злочинів, вчинених на території або в приміщеннях Державної кримінально-виконавчої служби України.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з наступного.

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

У своїй позиції, викладеній у Рішенні від 1 липня 2010 року у справі «Давидов та інші проти України» (заяви №№ 17674/02 і 39081/02, п. 277), Європейський суд з прав людини наголосив: «щоб розслідування катування чи поганого поводження з боку уповноважених державою осіб вважалося ефективним, має бути дотриманий такий загальний принцип: особи, які проводять перевірки, і ті, хто проводить розслідування, повинні бути незалежними за ієрархічним і відомчим підпорядкуванням від будь-кого, хто причетний до подій у справі».

В Європейських пенітенціарних правилах (Рекомендації № R (2006) 2 Комітету Міністрів держав-учасниць зазначено, що діяння, яке припускається злочинним, та здійснене в пенітенціарній установі, розслідується в такий же спосіб, як і на волі, і щодо нього має бути заведена справа відповідно до національного законодавства.

Як зазначив Конституційний Суд України у Рішенні від 2 листопада 2004 року № 15-рп/2004, правова держава, вважаючи покарання передусім виправним та превентивним засобом, має використовувати не надмірні, а лише необхідні і зумовлені метою заходи (абзац четвертий пункту 4.2 мотивувальної частини).

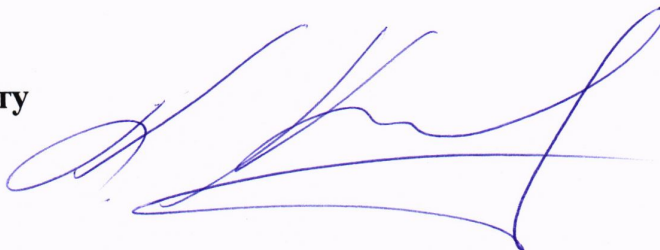
Виключно законами України визначаються, зокрема, sudoустрій, судочинство, статус суддів; засади судової експертизи; організація і діяльність прокуратури, нотаріату, органів досудового розслідування, органів і установ виконання покарань; порядок виконання судових рішень; засади організації та діяльності адвокатури (пункт 14 частини першої статті 92 Конституції України).

У Рішенні від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України як головне джерело національної правової системи є також базою поточного законодавства. Вона надає можливість урегулювання певних суспільних відносин на рівні законів, які конкретизують закріплені в Основному Законі положення (абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини).

Зважаючи на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань підслідності (реєстр. № 5720-1 від 10 лютого 2017 року), поданий народними депутатами України Сотник О.С. та іншими, не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ